

Strategische agenda i-Sociaal Domein 2020-2021

Aan: Stuurgroep i-Sociaal Domein
Van: Ketenbureau i-Sociaal Domein
Datum: 3 september 2019

De Stuurgroep wordt gevraagd de strategische agenda 2020-2021 vast te stellen zodat het Ketenbureau op basis hiervan de Werkagenda 2020-2021 kan opstellen en in december ter besluitvorming aan de stuurgroep kan voorleggen.

Inleiding

In de afgelopen stuurgroep vergadering is gesproken over de strategische koers en mogelijke ontwikkelrichtingen voor de lange termijn, zodat deze als input kunnen dienen voor de Werkagenda 2020-2021. Het Ketenbureau heeft hierop voortgeborduurd en een strategische agenda opgesteld.

Deze strategische agenda laat zien waar het samenwerkingsverband i-Sociaal Domein in de komende periode de prioriteiten legt om ervoor te zorgen dat de vermijdbare administratieve lasten in het sociaal domein verder worden teruggedrongen.

Het Ketenbureau zal op basis van deze prioriteiten een Werkagenda 2020-2021 (met concrete plannen) opstellen en ter besluitvorming aan de stuurgroep voorleggen op 12 december 2019. In de afgelopen maanden heeft het Ketenbureau al de nodige ideeën, plannen en wensen verzameld die mogelijk een plek krijgen in deze Werkagenda. Onderstaande strategische agenda is bedoeld om hier richting en prioritering in te geven.

Vijf hoofdlijnen

De prioriteiten zijn ingedeeld langs vijf hoofdlijnen. Het Ketenbureau zal haar Werkagenda 2020-2022 langs deze hoofdlijnen opbouwen.

1. De basis op orde

De afgelopen jaren zijn veel inspanningen verricht om de gegevensuitwisseling tussen gemeenten en zorgaanbieders te standaardiseren en verder te optimaliseren. Dit heeft geleid tot de iStandaarden, een stabiele keteninfrastructuur en producten zoals de uitvoeringsvarianten en de standaard administratieprotocollen.

De ontwikkeling van de keten en verbetering van de standaarden is een beweging die de komende jaren wordt voortgezet. Het vraagt de nodige regie op het beheer, het releaseproces en implementatiewerkzaamheden om deze ontwikkeling op niveau te houden. Dit neemt overigens niet weg dat moet worden nagedacht over de voordelen van een alternatieve gegevensuitwisseling, die flexibeler kan inspelen op veranderingen in de omgeving. Het nadenken

hierover en in het verlengde hiervan het aanpassen en of vernieuwen van de keten infrastructuur is een proces dat zich over meerdere jaren zal voltrekken.

2. Vertrouwen als vertrekpunt

De veronderstelling is dat onderling vertrouwen tussen partijen in de keten een belangrijke beschermende factor is tegen vermijdbare administratieve lasten. Daar waar partijen elkaar kennen en vertrouwen neemt de regelreflex af. Daarnaast zullen partijen administratieve afspraken minder ervaren als last maar als een 'verantwoorde' inspanning voortvloeiend uit gemaakte samenwerkingsafspraken.

De vertaling van het thema "vertrouwen" naar interventies die effect hebben op toename van vertrouwen en de verwachte reductie van vermijdbare administratieve lasten is nog in ontwikkeling. De ontwikkeling met betrekking tot horizontale verantwoording lijkt hiervoor een kansrijk aanknopingspunt te zijn, terwijl de dreigende financiële tekorten een bedreiging kunnen vormen wanneer partijen hierdoor tegenover elkaar komen te staan.

Het Ketenbureau denkt in dit kader aan een de uitvoering van een "pilot vertrouwen", waarbij in een geselecteerde regio geëxperimenteerd wordt met het investeren in vertrouwen door onder andere op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau ontmoeting en dialoog te organiseren.

3. Verbinding tussen beleid en uitvoering

Het Ketenbureau is in het afgelopen jaar tot de conclusie gekomen dat de wijze waarop de inrichting van het sociaal domein door een gemeente (of samenwerkingsverband) wordt georganiseerd in hoge mate bepalend is voor de administratieve lastendruk. Daar waar beleidskeuzes consistent en in samenhang worden doorgevoerd in de uitvoeringspraktijk, ontstaan minder administratieve lasten.

Het is daarom van belang dat verbinding wordt gelegd tussen de verschillende disciplines die binnen het gemeentelijk bedrijf een belangrijke rol spelen bij de inrichting van het sociaal domein. Hierbij kan worden ingezet op de ontwikkeling van producten en interventies die gemeenten ondersteunen bij een adequate inrichting van het sociaal domein. Telkens vanuit het idee dat een multidisciplinaire benadering de administratieve lastendruk verlaagt. In dit kader past bijvoorbeeld ook een product dat gemeenten inzicht verschaft in de impact van de verschillende uitvoeringsvarianten op de administratieve lasten.

Het is hiervoor van belang dat het Ketenbureau vanuit haar expertise op de uitvoering nauwe samenwerking zoekt met verschillende initiatieven binnen de VNG en omgekeerd.

4. Beïnvloeden en agenderen

Het Ketenbureau werkt op basis van de volgende scope die is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst i-Sociaal Domein: de samenwerking tussen gemeenten en zorgaanbieders bij de informatie-uitwisseling over de administratieve afhandeling van zorg in natura in de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Tegelijkertijd is in de overeenkomst de ambitie opgenomen om deze scope te verbreden en aandacht te schenken aan andere activiteiten en thema's. Landelijke ontwikkelingen in beleid, wet- en regelgeving kunnen hier aanleiding toe geven, maar overeenkomstpartijen kunnen ook zelf onderwerpen aandragen die administratieve lasten veroorzaken. Uitgangspunt is dat de stuurgroep het platform is om met elkaar te praten over

vermindering van vermijdbare administratieve lasten en besluiten te nemen over de aanpak hiervan.

Niet alle bronnen van administratieve last kunnen of moeten door het Ketenbureau worden bestreden. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de capaciteit van het Ketenbureau niet toereikend is of als de verantwoordelijkheid voor een bepaalde taak duidelijk elders ligt. In die gevallen kunnen we ervoor kiezen om deze onderwerpen actief te agenderen, dan wel de veroorzaker van de administratieve last hierop aan te spreken. De stuurgroep kan dit op bestuurlijk niveau doen en het Ketenbureau op ambtelijk niveau. Actief agenderen kan ook de gerichte inzet van communicatiemiddelen (media, opinieartikelen, blogs etc.) betekenen.

5. Ruimte voor experimenteren

Voorafgaand aan de decentralisaties heeft men onvoldoende stil kunnen staan bij het ontwerpen van een adequate backoffice en de inrichting van processen tussen gemeenten en aanbieders. Deels omdat hiervoor de tijd ontbrak en deels omdat een nieuwe situatie nu eenmaal onvoorziene gevolgen heeft. Dit heeft er onder andere toe geleid dat, nadat de taken al overgedragen waren aan gemeenten, een aantal maatregelen genomen is om dit hiaat te dichten. Voorbeelden hiervan zijn de door het Programma i-SD ontwikkelde producten zoals de uitvoeringsvarianten, het landelijk controle protocol en het berichtenverkeer (de iStandaarden).

Op dit moment zien we dat gemeenten processen in het sociaal domein op hoofdlijnen op overeenkomstige wijze uitvoeren. Het is daarbij de vraag of dit nu de best passende werkwijze is en of deze aansluit bij de bedoeling (transformatie) die achter de decentralisaties zat. En hoewel het verleidelijk is, lijkt het ons onverstandig om onszelf teveel vast te zetten in regels en procedures die op dit moment misschien het geheel ideaal lijken te ondersteunen, maar mettertijd ingehaald kunnen worden door nog betere ideeën. Het is daarom van belang te blijven experimenteren en niet te doen alsof we nu al onbetwist kunnen overschakelen op een of enkele werkwijzen. Het Ketenbureau wil de organisatie zijn die deze ruimte voor experimenteren blijft bewaken en innovaties actief ondersteunt.